

มองโลก ดูไทย เศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร: บทเรียนจาก COVID-19

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์

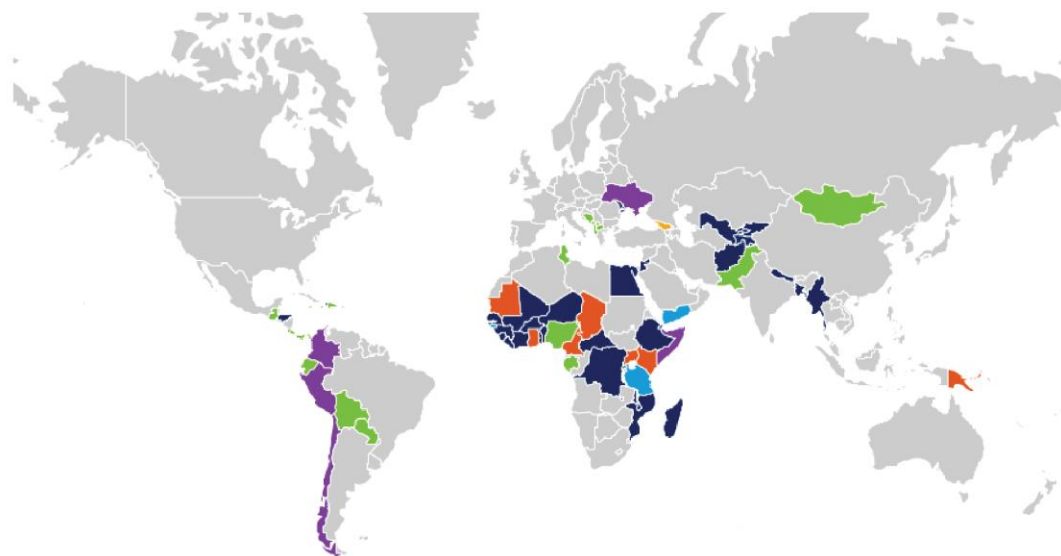
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

โควิดส่งผลกระทบอย่างแรงต่อเศรษฐกิจ

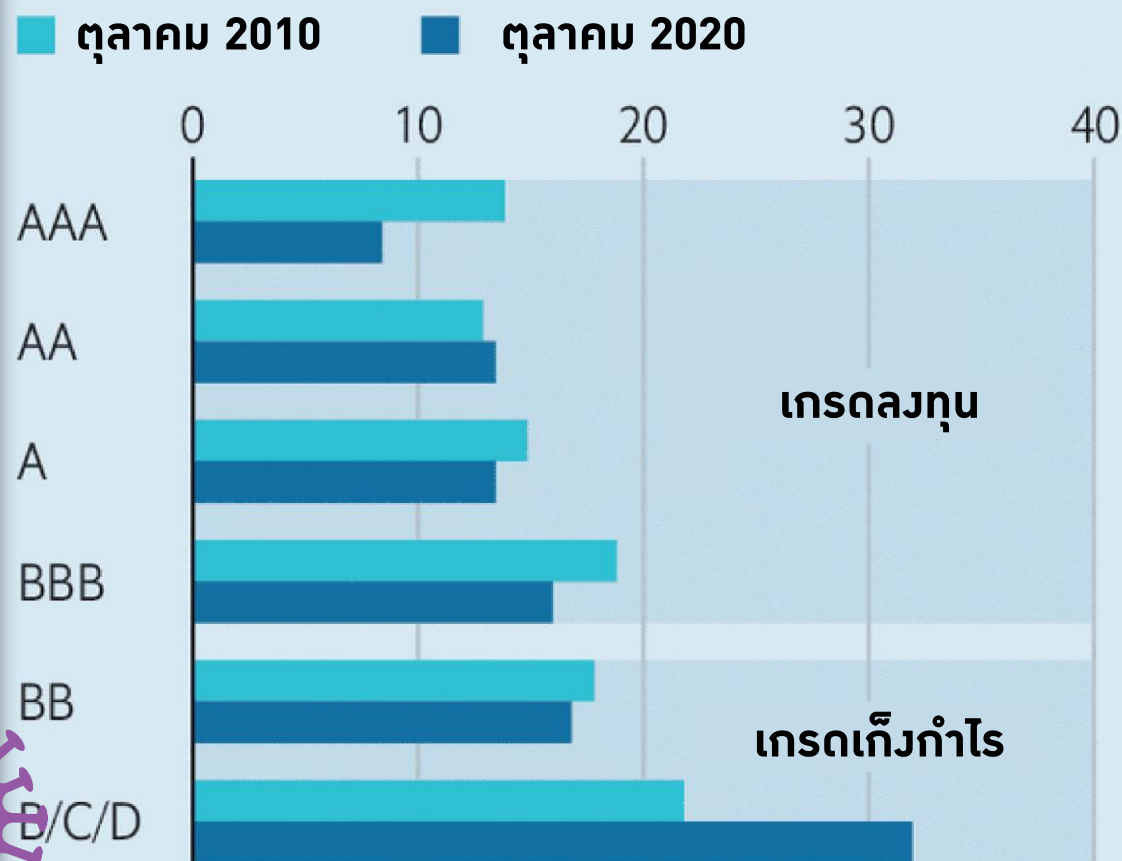
เรตติ้งของพันธบัตรรัฐบาลประเทศต่างๆ
(% ของทั้งหมด)

กว่า 100 ประเทศ ขอหรือจะขอความช่วยเหลือจาก IMF

● Multiple
 ● Rapid Financing Instrument (RFI)
 ● Augmentation of existing arrangement
 ● Rapid Credit Facility (RCF)
 ● New Arrangements
 ● Catastrophe Containment and Relief Trust (CCRT)

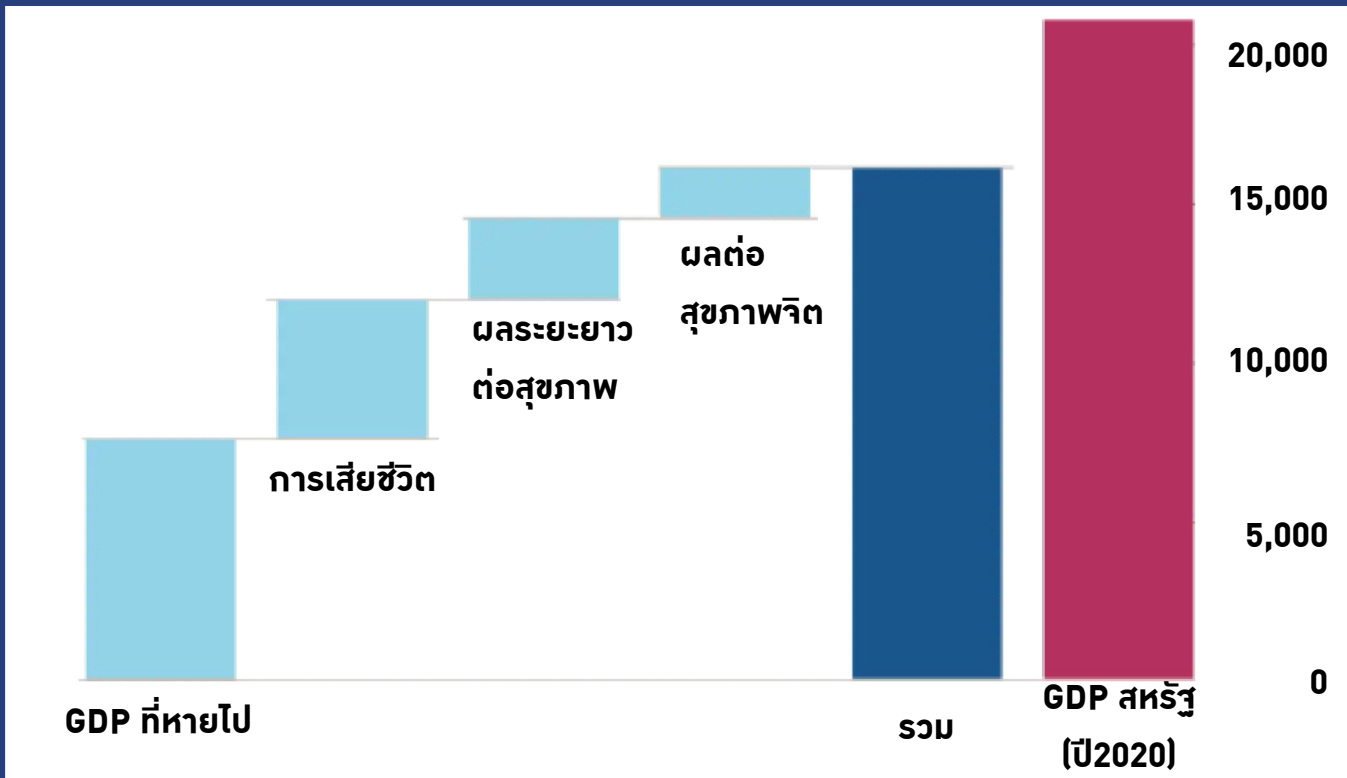
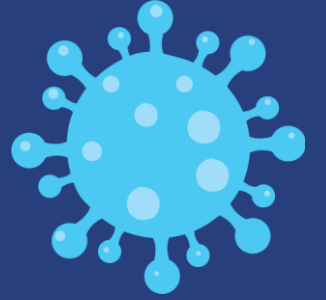
Source: International Monetary Fund

ที่มา: Fitch Ratings

ผลกระทบจากโควิดต่อเศรษฐกิจสหรัฐ

ผลกระทบโควิดต่อเศรษฐกิจสหรัฐ
(พันล้านดอลลาร์)

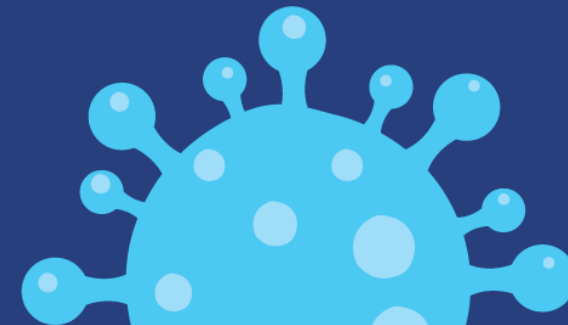

โควิด-19

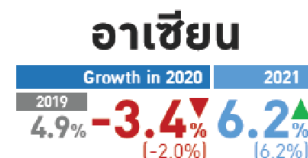
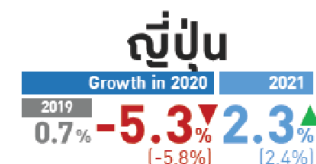
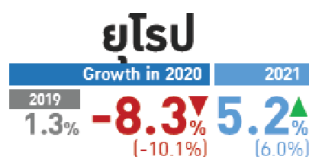
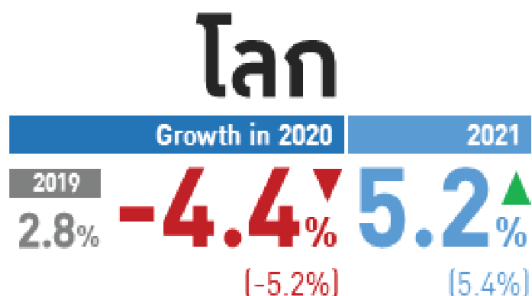
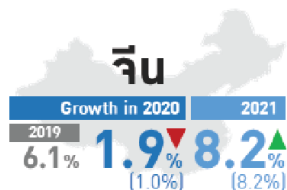
- ไม่ใช่โรคระบาดร้ายแรงที่สุด

ผลกระทบเศรษฐกิจ

- แรงกว่าวิกฤตปี 2008
- แรงเพราะยอมจ่ายมาก รักษาชีวิต

เศรษฐกิจโลกจะฟื้นตัวแบบตัว K

Note: ▲ ▼ shows increase/decrease compared to previous year; Number in bracket is forecast in June 2020

ชนะได้...แต่ไม่ขาด

ไบเดน

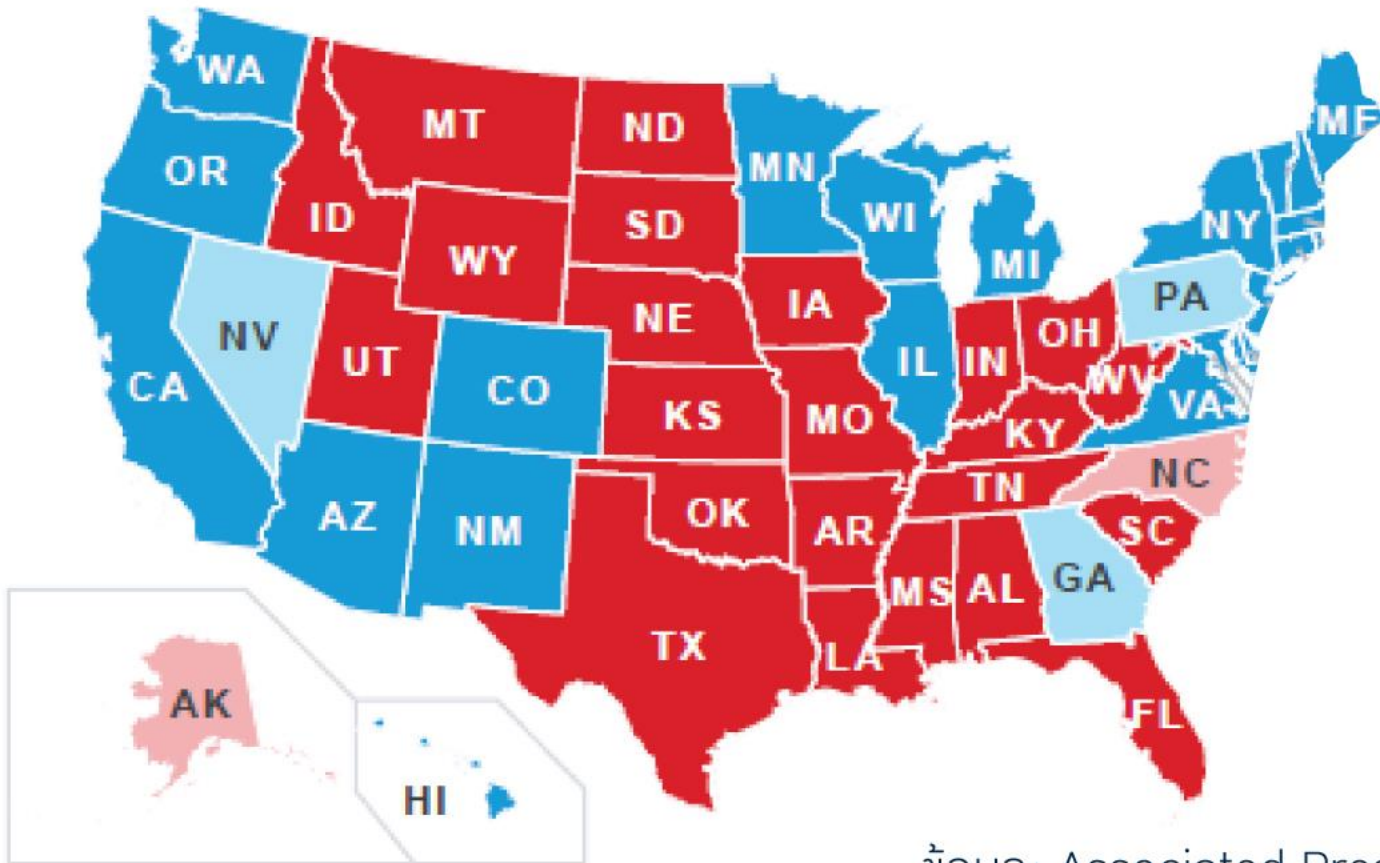
เป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯคนที่ 46

โจ ไบเดน ชนะเลือกตั้งไม่ถล่มทลาย

เดโมแครตไม่ได้เสียงข้างมากในรัฐสภา

2 นครา...อเมริกาธิปไตย

ชนบทเลือกทรัมป์ต่อไป...แต่เมืองใหญ่เลือกไบเดน

ข้อมูล: Associated Press

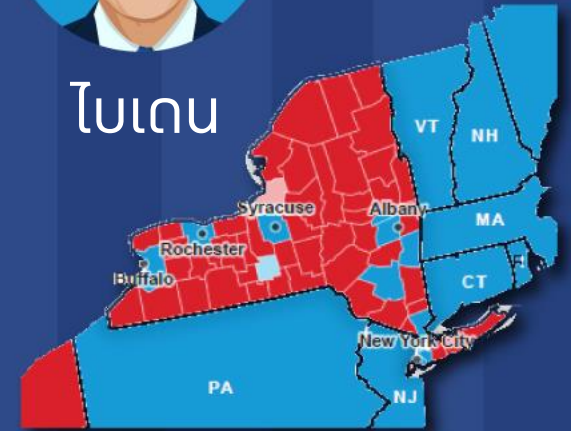

ทรัมป์

ไบเดน

นิวยอร์ก

เท็กซัส

นโยบายต่างประเทศไบเดน...เป็นเช่นไร?

ความมั่นคง

ร่วมกับพันธมิตร ปิดล้อมจีน-รัสเซีย

- นาโต้
- ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย
และอาเซียน

การค้า

ไม่เปิดเสรีการค้า

- ทำสงครามการค้าต่อไป
- เน้นซื้อสินค้าสหรัฐ
- อาจไม่เข้าร่วม CPTPP
- เจริญการค้ารายสาขา

อื่นๆ

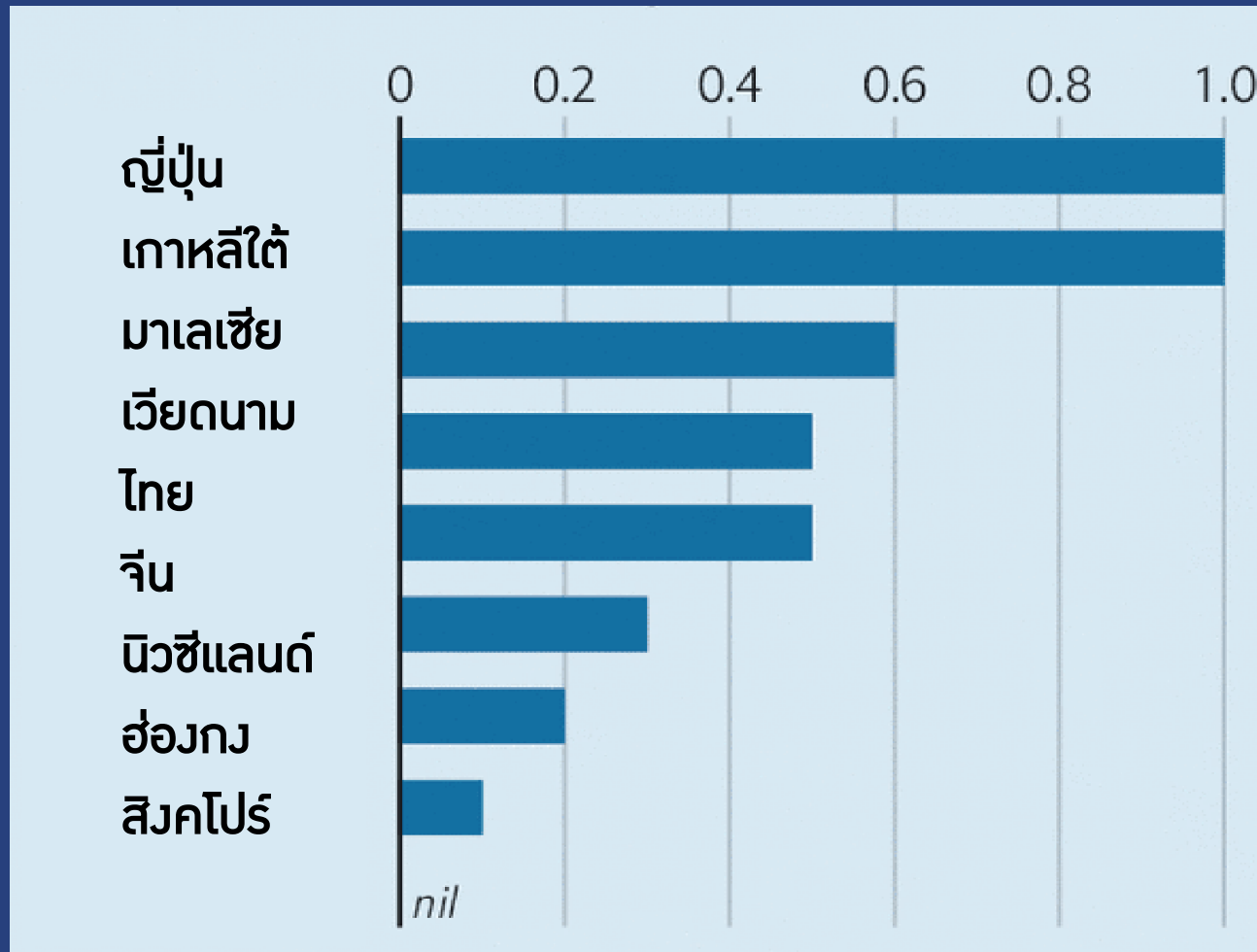
คุ้มครองสิ่งแวดล้อม/ สิทธิมนุษยชน

- กลับสู่ความตกลงปารีส
- ลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก

อภิมหาเขตการค้า RCEP

อัตราการขยายตัวของ GDP เพิ่มขึ้นใน 10 ปีหน้า (%)

ที่มา: Peterson Institute for International Economics

FTA ใหญ่ที่สุดในโลก

- มีเวลาลดภาษี 20 ปี

FTA แรกที่รวมจีน-ญี่ปุ่น-เกาหลีใต้

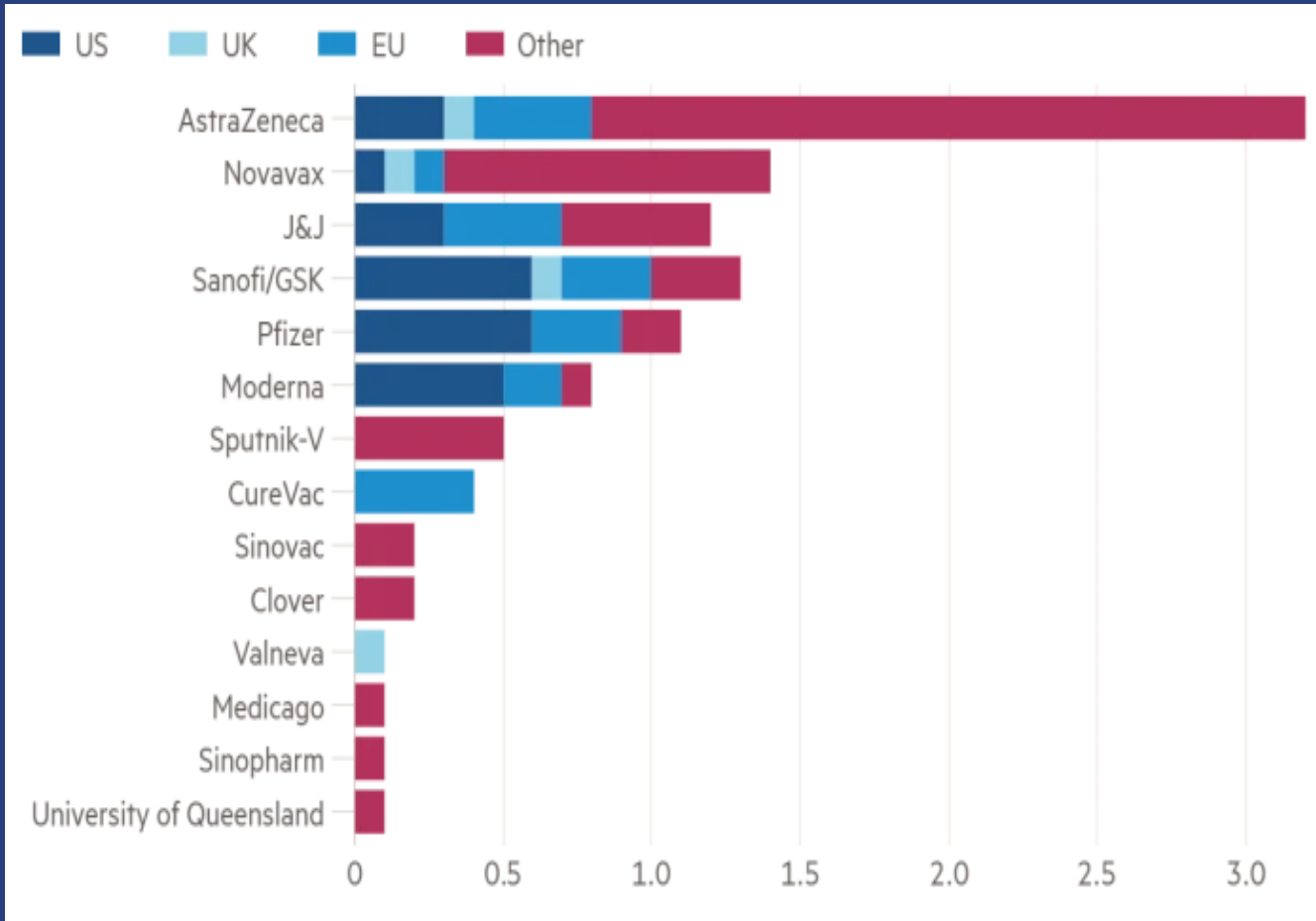
ร่วมใหญ่กลุ่ม FTA ย่อย

- รongรับการผลิตในเอเชีย
- ได้แหล่งกำเนิดง่ายขึ้น

วัคซีนจะมา...กลางปีหน้าคงเริ่มใช้

ยอดจองวัคซีน (พันล้านโดส)

การจัดสรร

- กลุ่มเสี่ยง
- กลไกตลาด

ท่องเที่ยวทยอยกลับมาเปิด

- นักท่องเที่ยวรายได้สูงมาก่อน

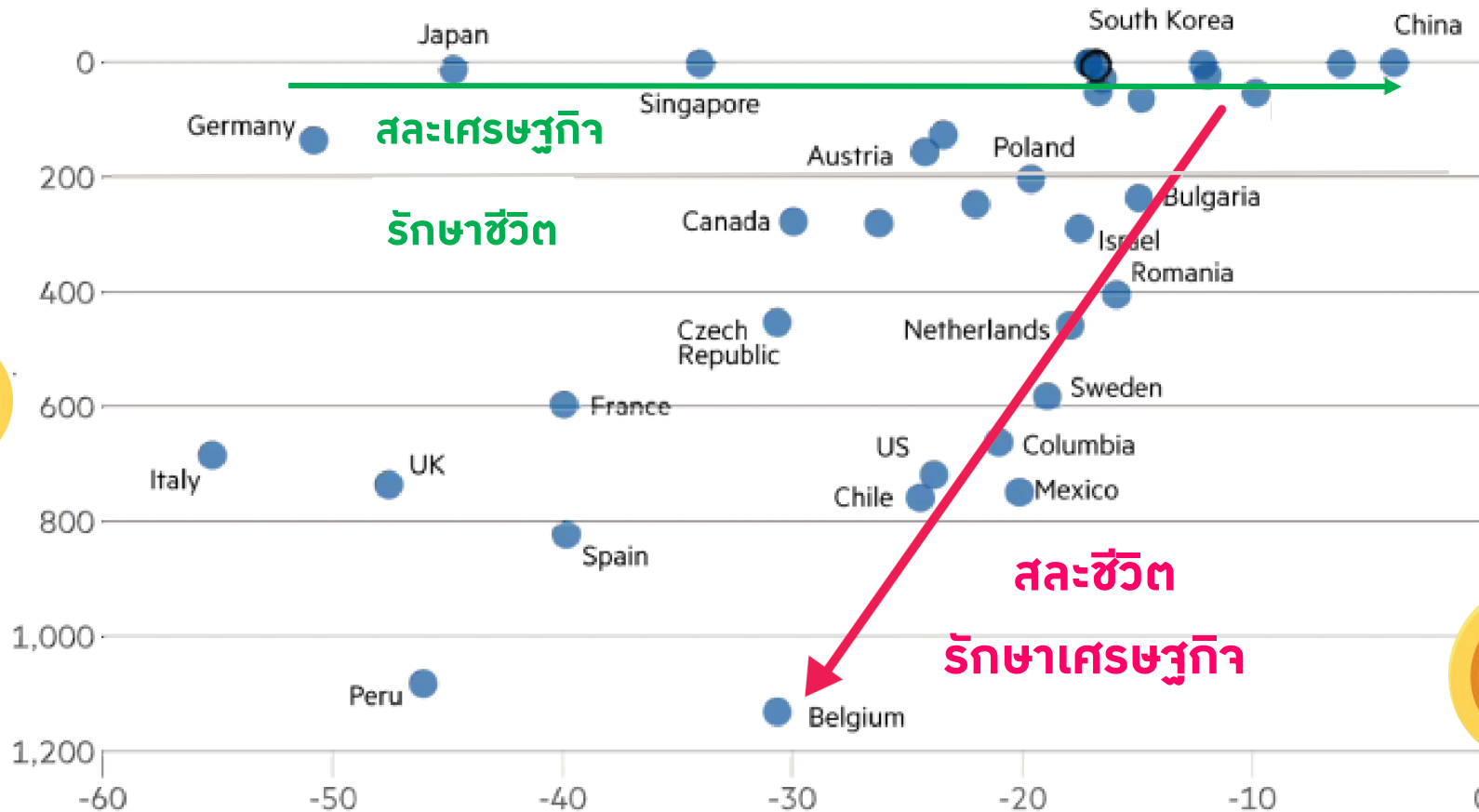

บทเรียนจาก COVID-19

สละชีวิตหรือสละเศรษฐกิจ?

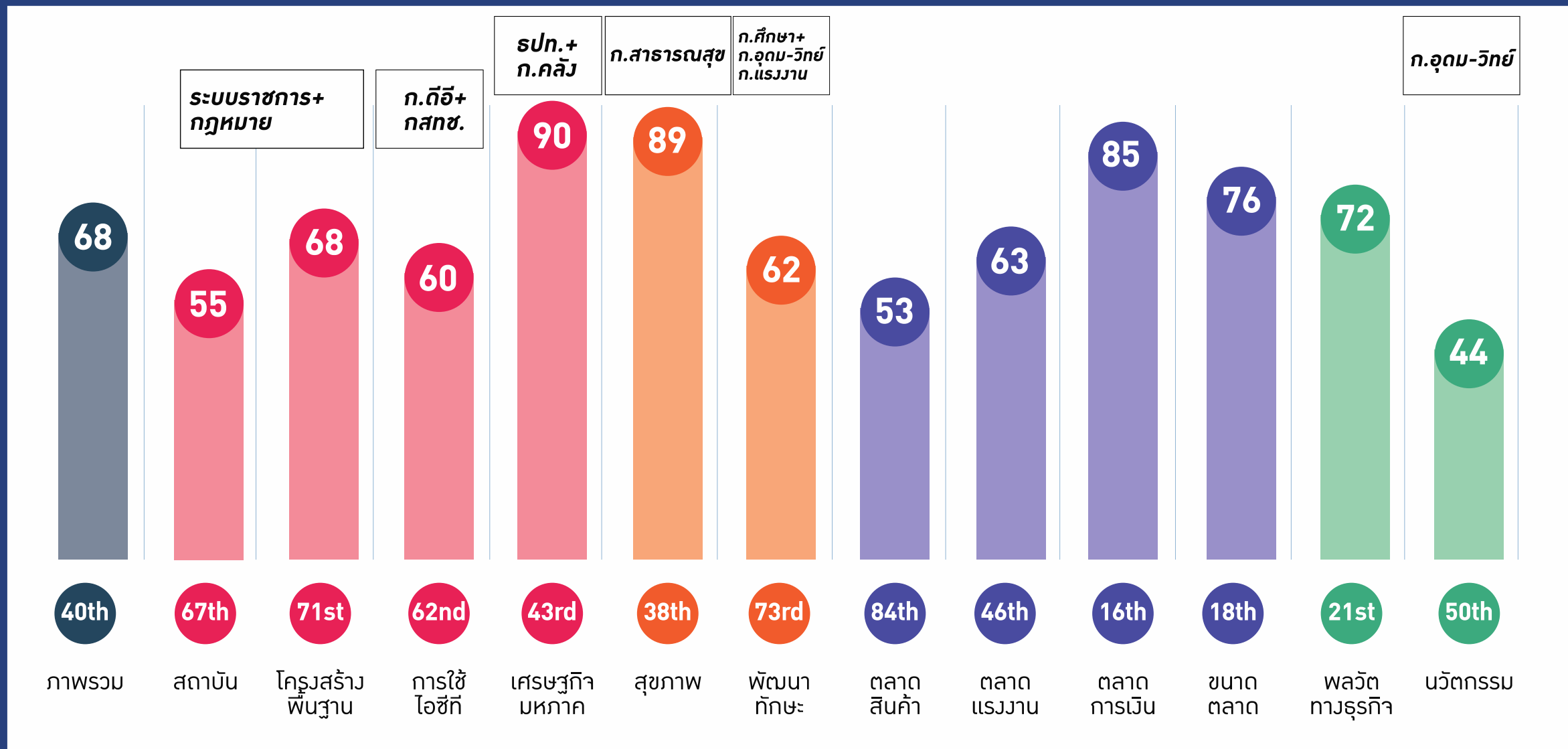
อัตราการเสียชีวิต/ประชากร 1 ล้านคน

ความสูญเสียทางเศรษฐกิจถึงไตรมาส 2/2020 (%)

ขีดความสามารถรัฐกับความสามารถในการแข่งขัน

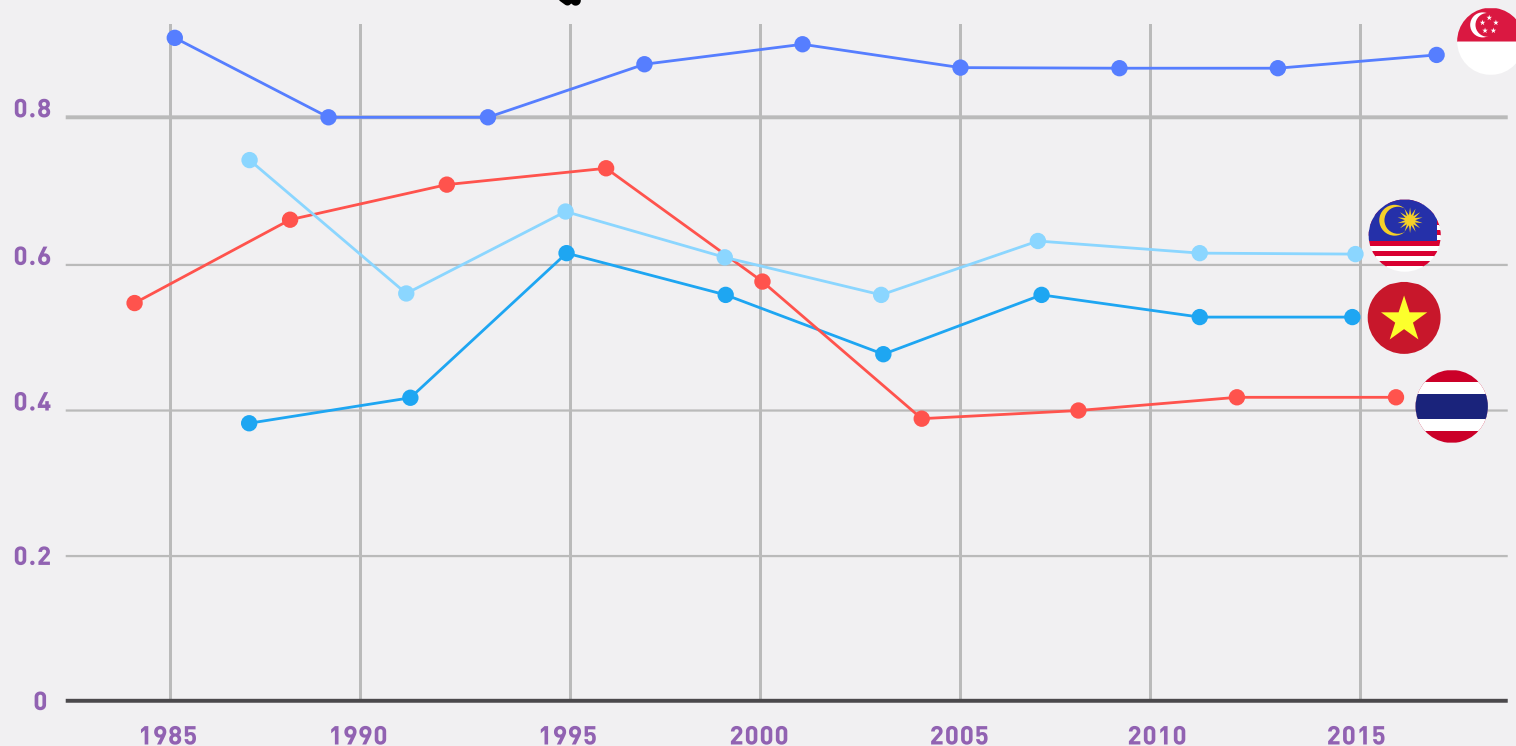
รัฐไทย...ยังไม่เก่งเรื่องยาก

ที่มา: ทีดีอาร์ไอ จากข้อมูลของ IMD, UNDP, EPI และ Credit Suisse (ดูวิธีการให้คะแนนในภาคผนวก)

ใครว่าเวียดนาม...วิ่งตามไทย?

คะแนนขีดความสามารถภาครัฐ

ขีดความสามารถภาครัฐ

- คอรัปชัน

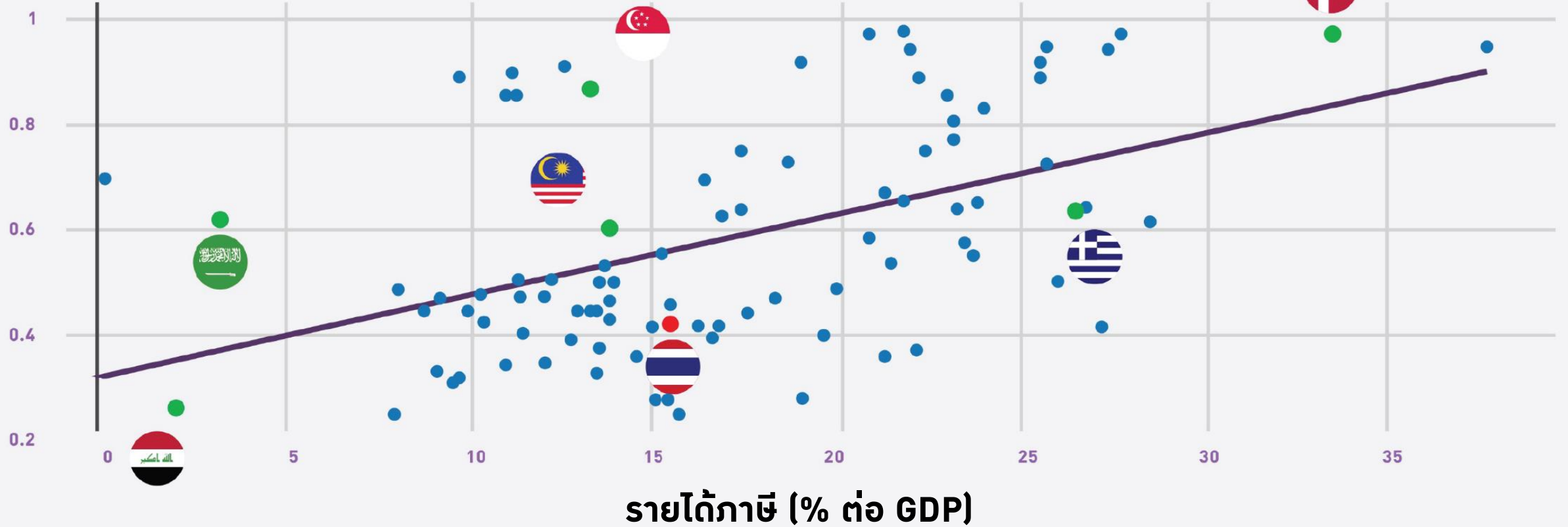
- การรักษา
กฎหมาย

- คุณภาพ
ระบบราชการ

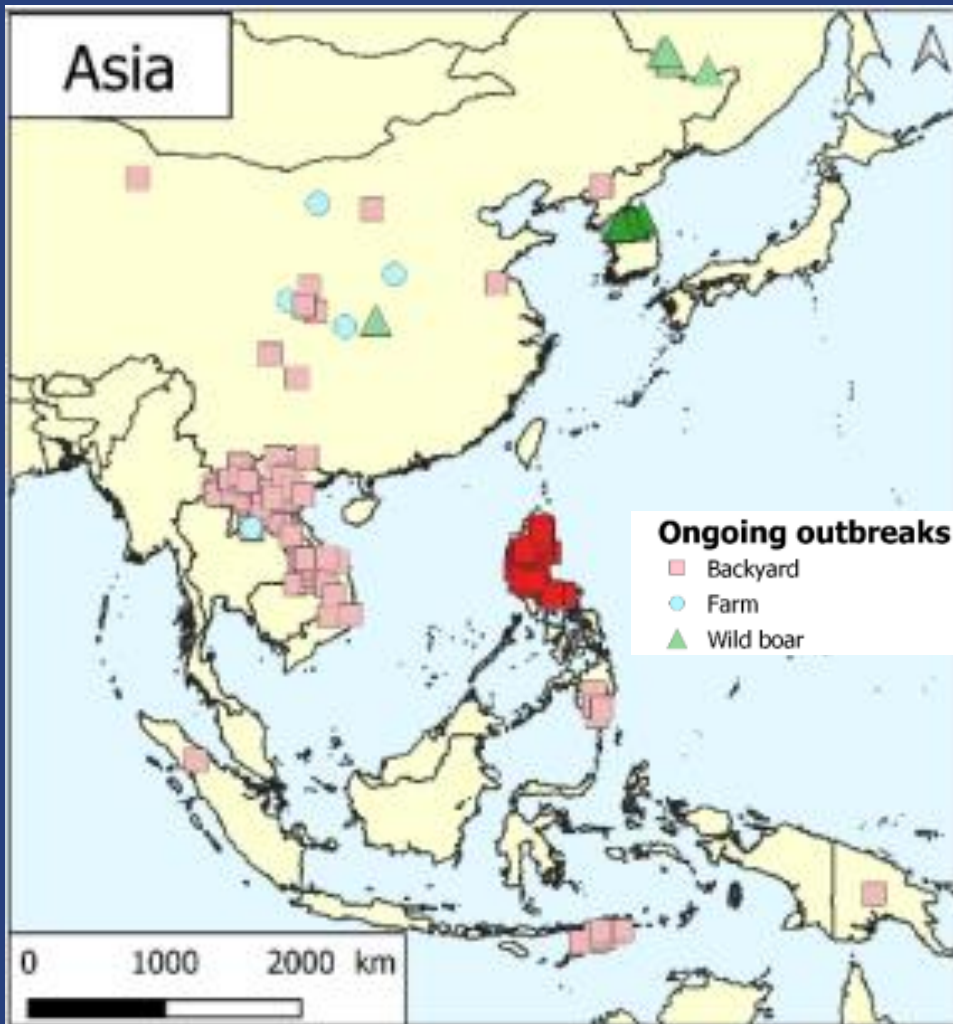
รัฐไทยพอมีงบประมาณ...แต่ได้เนื้องานน้อย

คะแนนชี้วัดความสามารถภาครัฐ

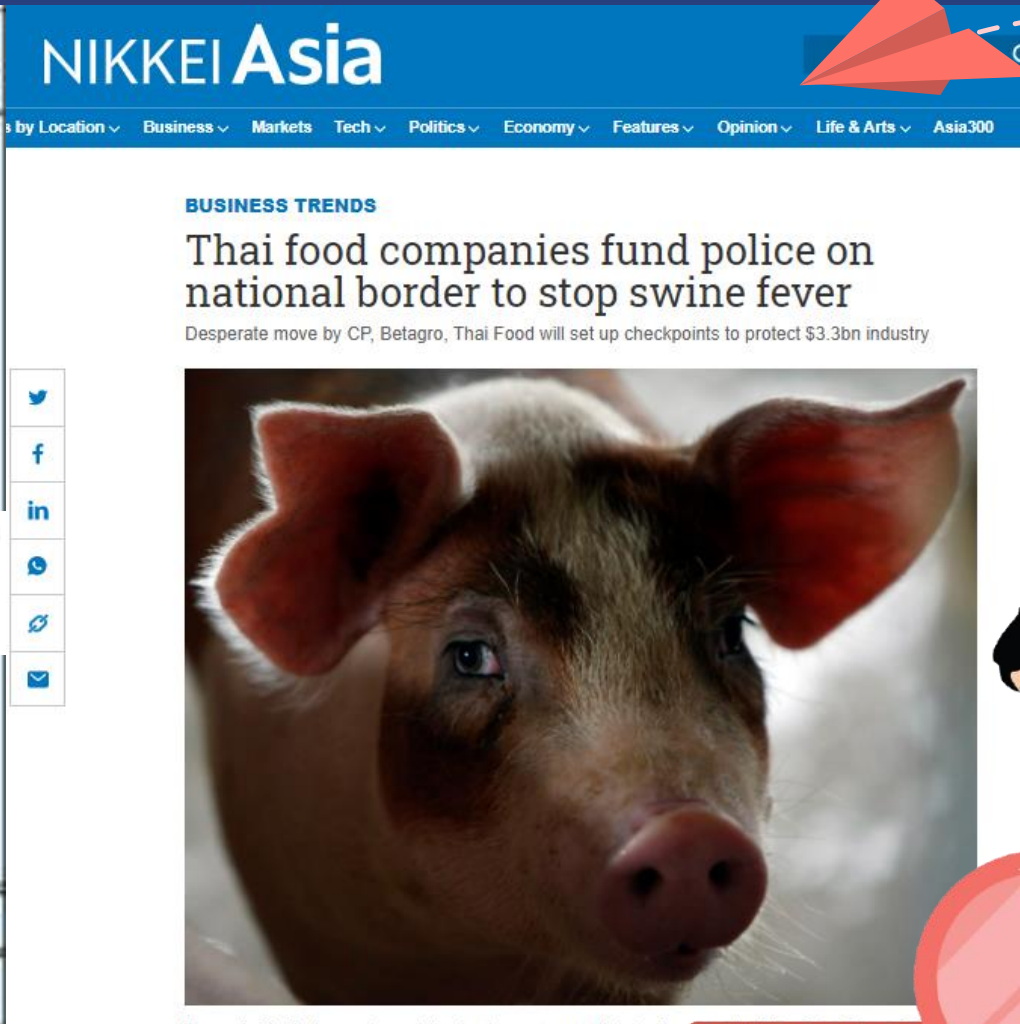

Adjusted R-Squared: 0.21 Number of observations: 101

ใช้เงินใคร...ป้องกันไข้หวัดหมู?

ที่มา: World Organization for Animal Health

ที่มา: Asia Nikkei, 3 ตุลาคม 2562

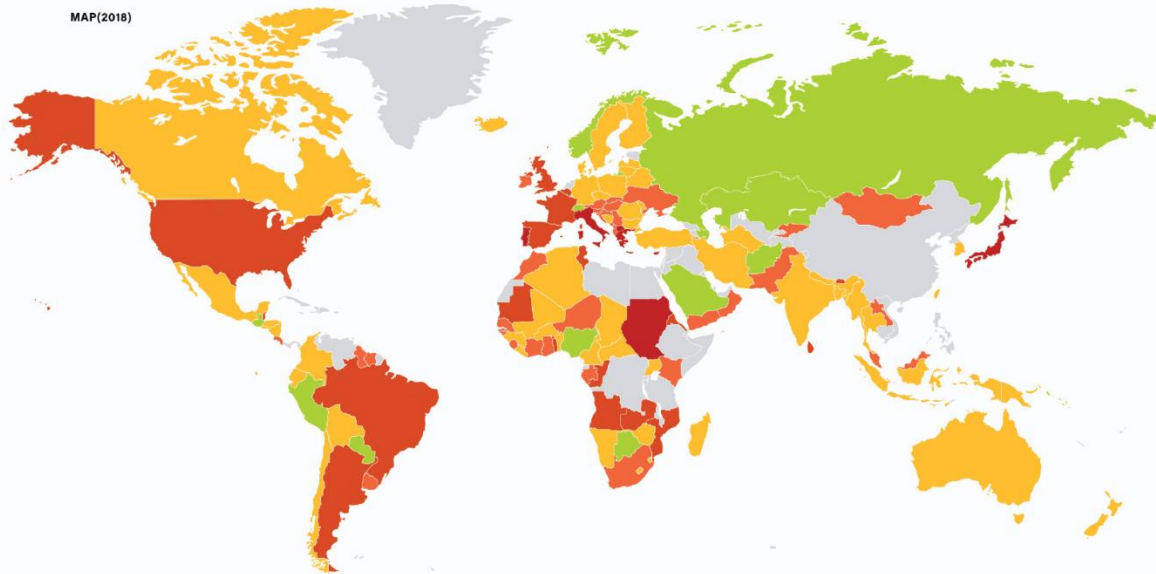
มีเงินแจก...แต่ยังไม่ตรงเป้า

หนี้สาธารณะ/GDP ยังอยู่ในระดับต่ำ

Central Government Dept
Percent of GDP

100% or more 75% - 100% 50% - 75% 25% - 50% Less than 25% No data

MAP(2018)

ที่มา: IMF

ไทยรัฐ
ฉบับใหม่

ข้อมูลเยียวยาโคตรมั่ว คนรัฐวิสาหกิจยังได้ 5 พัน

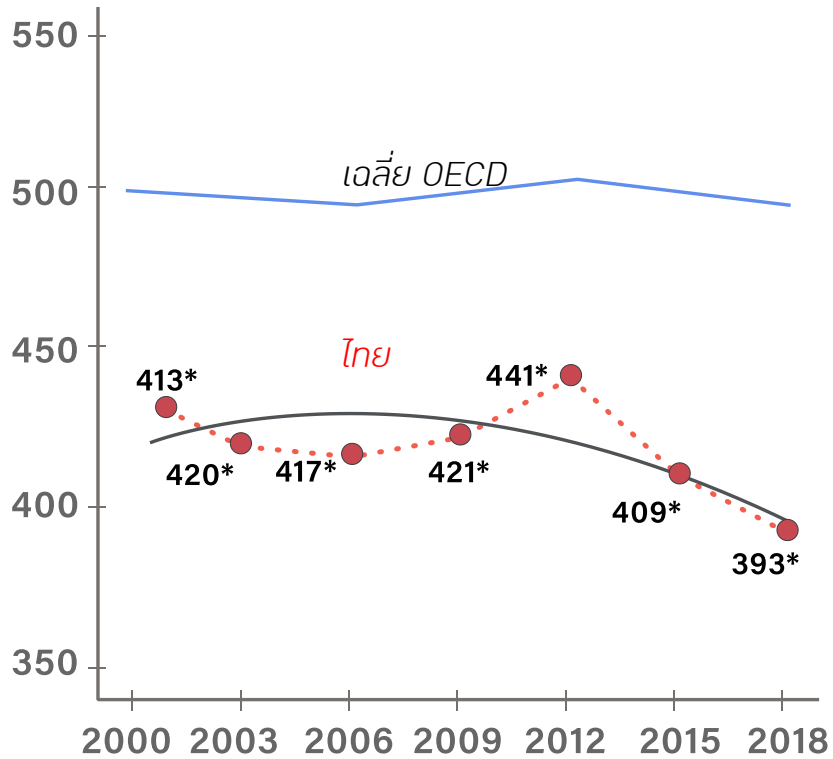
ไทยรัฐฉบับพิมพ์
26 เม.ย. 2563 06:33 น.

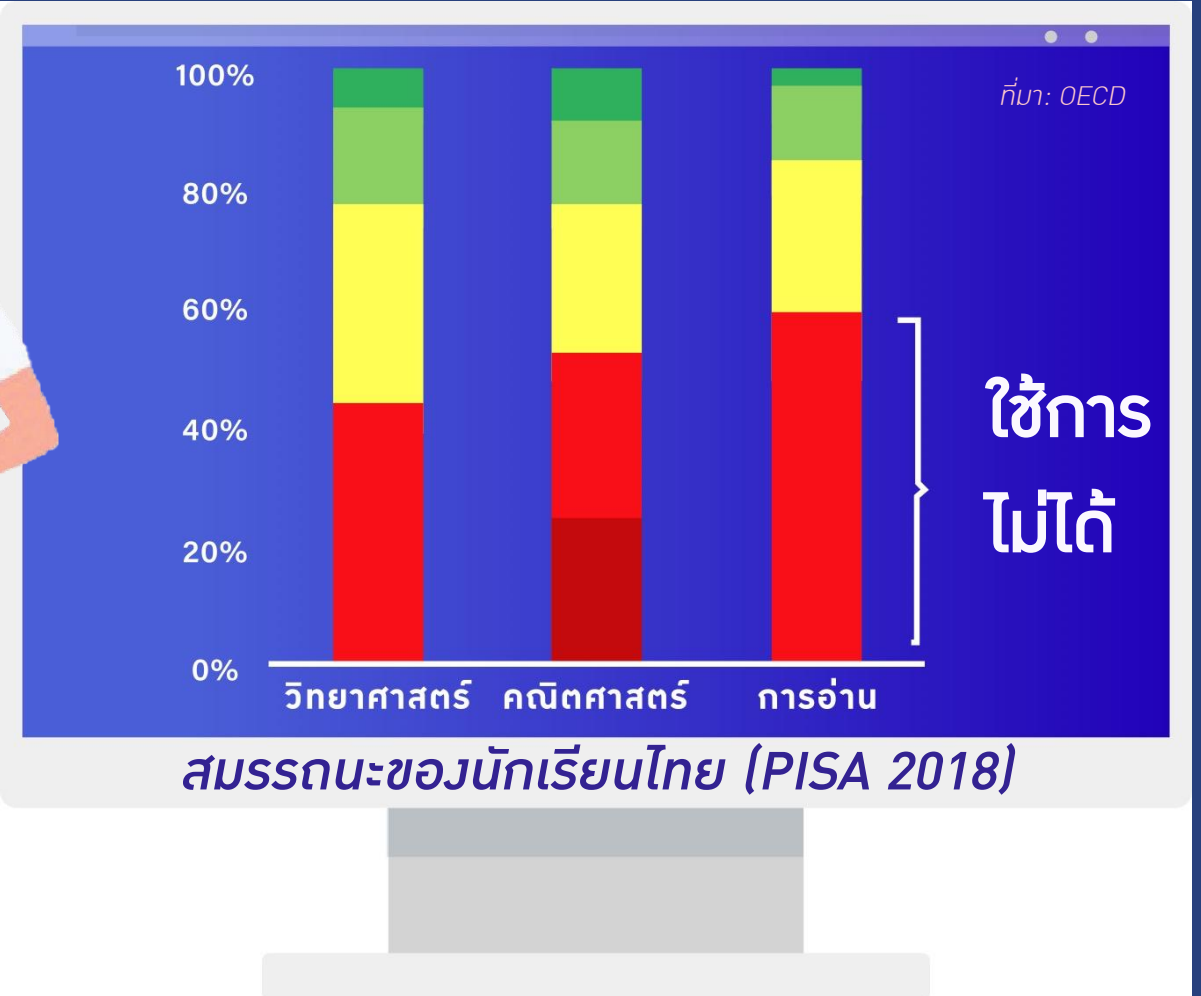
ที่มา: ไทยรัฐ เม.ย. 2563

มีเงินขยายการศึกษา...แต่ไม่สามารถยกระดับคุณภาพ

คะแนนการอ่าน PISA

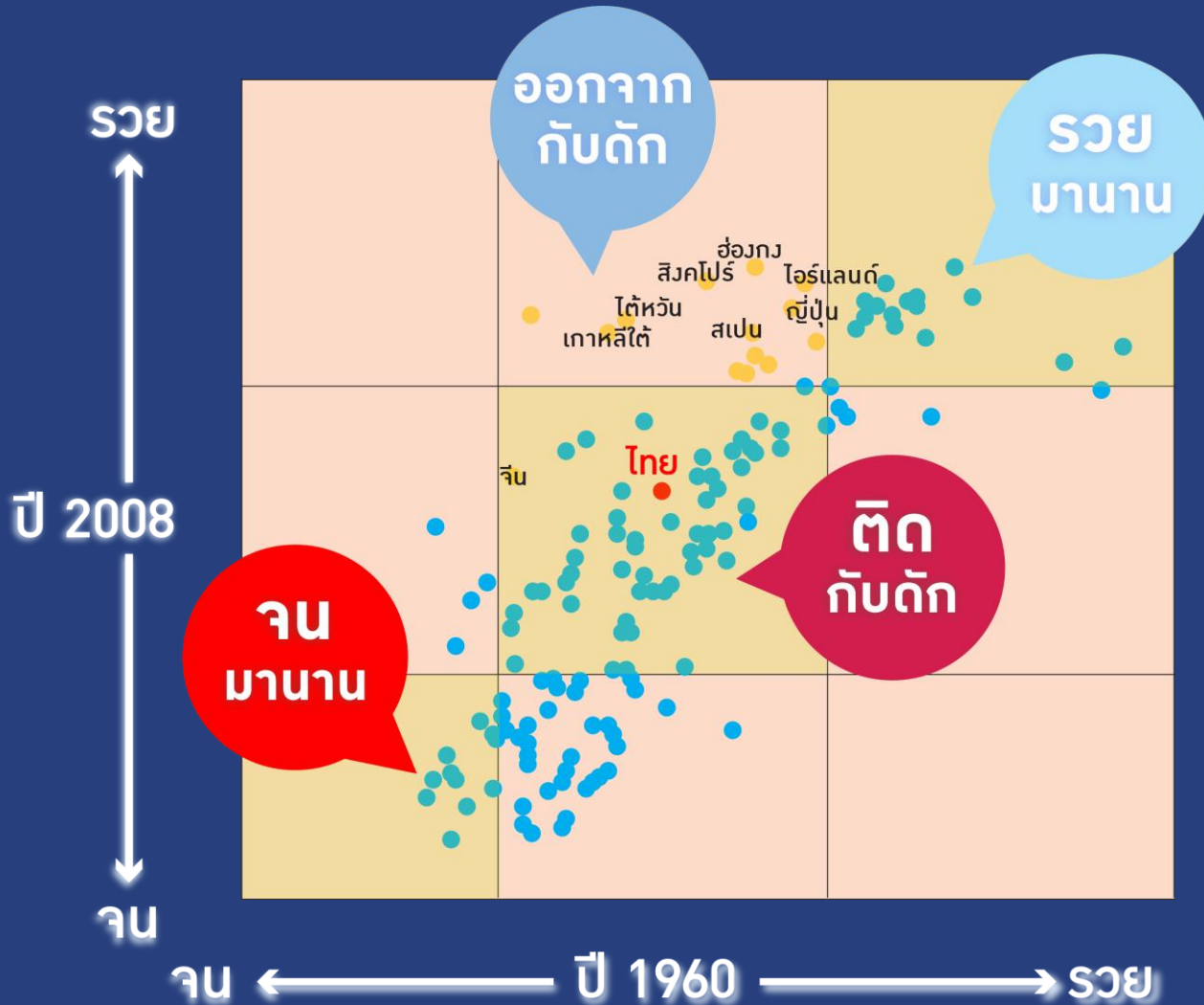

ที่มา: OECD

สมรรถนะของนักเรียนไทย (PISA 2018)

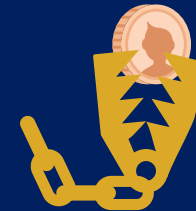
รัฐไม่เก่ง...ประเทศติดกับดัก

มีเพียง 13 จาก
101 ประเทศที่พ้นกับดัก

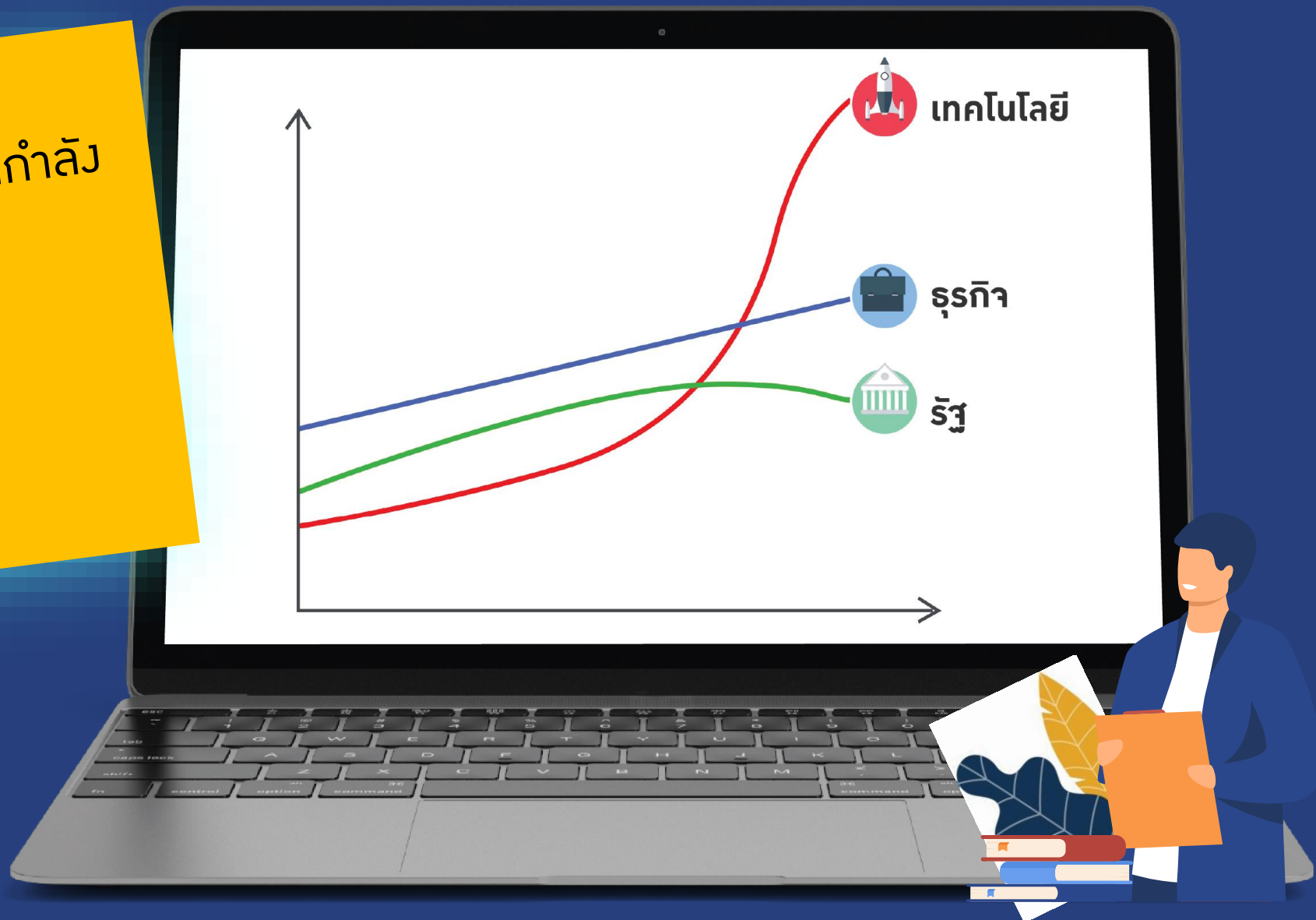
ประเทศที่หลุดกับดักได้
ล้วนมีรัฐขีดความสามารถสูง

ขีดความสามารถรัฐ...
จำกัดระดับการพัฒนาประเทศ

ไทยจะอยู่อย่างไร ในโลกหลังโควิด

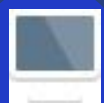
เทคโนโลยีก้าวกระโดดแบบยกกำลัง
ธุรกิจพัฒนาแบบเชิงเส้น
รัฐไทยตกดอยลง
(sublinear)

รัฐบาลดิจิทัล เอสโตเนีย

บัตรประชาชนใบเดียว

ใช้บริการรัฐออนไลน์ได้เกือบทั้งหมด

- ตั้งบริษัท จ่ายภาษี เลือกตั้ง ฯลฯ

ใช้ไม่ได้แค่ 3 บริการ

- จดทะเบียนสมรส หย่า และซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

ลดต้นทุนภาครัฐ 2% ของ GDP ต่อปี

กฎหมาย 2 ดอก ปฎิรูปภาครัฐ

ปรับสู่
รัฐบาล
ดิจิทัล

รื้อกฎหมาย
ที่เป็นอุปสรรค
(Regulatory
Guillotine)

คะแนนด้านเศรษฐกิจ: ใช้คะแนนของ WEF

คะแนนการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม: ใช้คะแนนของ Environmental Performance Index

คะแนนการลดความยากจน =

100 – สัดส่วน (คนใต้เส้นความยากจน + คนจนในมิติต่างๆ + คนเสี่ยงจนในมิติต่างๆ) โดยใช้ข้อมูลจาก UNDP

คะแนนการกระจายรายได้ =

100 - 100 x (ค่า GINI ไทย - ค่า Gini ต่ำสุด)/(ค่า GINI สูงสุด – GINI ต่ำสุด) โดยใช้ข้อมูลจาก UNDP

คะแนนการกระจายความมั่งคั่ง =

100 - 100 x (ค่า GINI ไทย - ค่า Gini ต่ำสุด)/(ค่า GINI สูงสุด – GINI ต่ำสุด) โดยใช้ข้อมูลจาก Credit Suisse

มองโลก ดูไทย เศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร: บทเรียนจาก COVID-19

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

